

Flortekstil / tankefilter

📖 27. januar 2020, Standart, Sektion 1, Side 44, Mei-mei Berssenbrugge Hallo, roserne Oversat af Sofie Isager Ahl 120 sider, 199 kr. ..., 760 ord, Id: e78cc2e9

»Hallo, roserne« er indimellem et besværligt stykke stof at skulle filtrere sin bevidsthed igennem. Men hvilket udsøgt besvær!

Den kinesiskamerikanske digter Mei-mei Berssenbrugge udgav i 2013 »Hello, the roses«, som nu er blevet oversat til dansk af et andet sprogog organismekyndigt væsen, antropologen Sofie Isager Ahl, der sidste år skrev den spinkle men rigt forgrenende »Naboplanter«. Det er uretfærdigt, hvor lidt oversættere skal træde ved siden af, før deres afspor mudrer hele læseoplevelsen til, og derfor skal man jo helst huske at uddele ros til dem, der helt lader sig glemme. Så hermed et bundt infrarøde roser til Isager Ahl, der glimrer ved sit tilsyneladende fravær.

Digtenes jeg er også påfaldende lidt til stede. Det nævnes hyppigt nok, men da det ikke forankres med karakteristika eller handlingsforløb, falder det i baggrunden som en beholder for de refleksioner, der driver igennem. Godt nok indgår 'sygdom' og 'følelser' men kun som interessante objekter i den pågående undersøgelse. Det er ofte fænomenologiske spørgsmål, porøse afsøgninger i konstateringens massive støbning, f. eks. om minders subjektive em: »Hukommelse er en måde hvorpå den der tegner et omrids op i form af en blomst bliver det der gløder i den form.« Der er en gennemgående interesse for det at rette sin opmærksomhed mod noget, hvordan dette 'noget' forandres, når man ser, tænker, benævner, henvender sig til det.

Disse processer bliver behandlet som udvekslinger; når jeget opsøger en blomst, oplever hun også at blive mødt af den: »I det øjeblik den ser mig, bliver martsviolens dybere purpurrød og mere lysende for mig«. Uanset om jeg får det til at give mening at tænke på blomster som seende, så imponerer Berssenbrugge ved at få selve bestræbelsen til at virke meningsfuld. En del af udsagnene ville jeg hurtigt have fejlet henover i andre sammenhænge, men her bliver jeg lykkeligt magnetiseret af stemmen med dens egosvage lethed og erfaringsbegærlige tyngde. Jegets kølige svæv gør også, at det sarte blomstermotiv hverken bliver kvalmende eller paradisk. Man forventer da heller ikke ligefrem distancerende kitsch efter den højstemte gestus af en tilegnelse: »til flora«. Noget der især bliver vendt og drejet er begreberne nærhed og afstand, som yderligere bliver brugt til at undersøge det

plastiske forhold mellem virkelighed og fantasi.

Et helt kort og fyndigt eksempel på dette: »Ja, nære bånd til et insekt er fantasirig sandhed«. Jeg er vant til at få den individuelt perciperede virkelighed serveret som et trist vilkår, noget der holder alle adskilte i deres egen forestillingsverden, men i denne bog kan forestillingen bruges til at styrke en nærhed. Et af de steder, som muligvis berører noget lignende, men som helt sikkert også kan lede til helt andre spekulationer, lyder sådan her: En mose bliver en ønskemaskine, et overgangsbælte mellem vores respektive drømme, en måde at skabe rum for voksende følelser af andethed der omgiver os i et lys af righoldig rådnende vegetation.

Mosens form, et felt der ellers ikke giver anledning til nærhed i den ydre virkelighed, inviterer til en bestemt art indre projektioner og kan dermed forbinde bevidstheder i en fælles drømmegrød. Og hvis dét lyder lidt for smadret, så kan man også bare se citatet som et eksempel på, hvor formidabelt aparte skriften af og til udarter sig. Samtidig er det ret indlysende, at særheden ikke er for sjov - skriften betyder på det bestemteste. Det følgende havde jeg først skrevet ned som eksempel på utydelighed, men det virker mindre kryptisk for hver gang, jeg læser det: Du kunne gøre et mønster langsommere, så det smelter sammen med vores planetariske system eller en lavendelhule størkner i drømmeyoga.

Dog er det stadig ikke på et niveau af indsigt, der bare lige lader sig omsætte til klar redegørelse. At læse »Hallo, roserne« er at opbløde hjernen og læne sig ind i det stålsatte stof. Nogle steder er det bredmasket, så velkendte tanker let slipper videre, andre steder svært gennemtrængeligt, så tankemassen presses frem i uprøvede huller, hvor nye, smidige refleksioner glider igennem.

»Hallo, roserne« er i høj grad en bog til sin tid. Altså den del af nutiden, hvor vi febrilske minder hinanden om et akut behov for langsomhed, hvor vi hysteriske forsøger at tysse os selv til ro, så vi kan forbruge lidt mindre og forbinde os mere til den der natur (jævnfør jordens undergang). Alligevel ligger den meget langt fra formaninger og profetisk sortsyn. Der er intet ætsende suk over de krakelerende fundamentter som i Theis Ørntofts »Digte 2014«, hvor et jeg er »træt af at bilde mig samfundene ind«. Så de, der lider under en sådan træthed, kan nu hente fornyet indbildningskraft i anmeldte bog. Her optræder naturen ikke som mishandlet kulisse, men som transformerende portal - det radikale nærværs indgang til omverdenen.